

LEARNING TOXICOLOGY
THROUGH OPEN EDUCATIONAL

НАЦИОНАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЯ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС ЗА ТОКСИЧНИТЕ ЗАМЪРСИТЕЛИ

Cristina SALCĂ ROTARU, Camelia DRĂGHICI

Transilvania University of Braşov

rotaruc@unitbv.ro, c.draghici@unitbv.ro

1. ОБЩИ ЗАБЕЛЕЖКИ ЗА ПРАВОТО И ПРАВИЛА ЗА ХАРМОНИЗАЦИЯ

Законодателството в интересна област не е просто обикновен набор от нормативни актове, а комплексен орган с определена структура и определен начин за тълкуване и прилагане.

За да се разбере защо хармонизирането на национално ниво на Част 2 на законодателството на Европейския съюз относно токсичните замърсители ще включва само препратки към директивите на ЕС и не обсъжда правилата и решенията или международните регламенти, е необходимо опростено представяне на националното, европейското и международното законодателство, връзката между тях и начина на прилагане и тълкуване.

Законодателството като цяло за която и да е от държавите-членки на ЕС има три нива на регулиране в зависимост от емитента:

- националното законодателство, специфично за всяка държава,
- законодателство на Европейския съюз, приложимо за държавите-членки на ЕС и / или правоотношения, сключени на територията на ЕС;
- международното право, със специфични условия за прилагането на тези актове от всяка държава или от ЕС.

1.1. Национално законодателство

Всяка държава чрез законодателната си власт (обикновено Парламента) издава нормативни актове, регулиращи на това ниво правата и задълженията на гражданите и юридическите лица (търговски дружества, институции) във всички области, включително опазването на околната среда и човешкото здраве. серия от нормативни актове, издадени чрез изпълнителната власт на държавата,

осъществяват и налагат правата и задълженията, посочени в актовете, издадени от законодателната власт.

1.2. Законодателство на Европейския Съюз

Законодателството на Европейския съюз е съвкупност от нормативни актове, които формират правото на Общността. Тези регламенти имат наднационални емитенти (Европейски парламент, Европейска комисия, Европейски съвет), които имат правна сила, по-висша от националното законодателство, вътрешните нормативни актове, определена процедура.

Регламентите, които имат тази сила, са строго определени в Договора за ЕС и в конституциите на държавите-членки. Общото правило показва, че в резултат на присъединяването разпоредбите на Договорите за ЕС, както и други обвързващи разпоредби на Общността, имат предимство пред противоречивите разпоредби на националните закони, в съответствие с разпоредбите на Акта за присъединяване. Регламентите са регламентът, директивата и решението.

Европейският съюз има юридическа правосубектност и следователно има свой собствен правен ред, различен от международния. Правото на ЕС има пряко и косвено въздействие върху правото на своите държави-членки и след влизането му в сила се превръща в неразделна част от правната система на всяка държава-членка. Правен ред на ЕС се състои от първичното и вторичното право, както ще бъде представено по-долу.

1.2.1. Първичен закон на Европейския Съюз

Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС - TFEU), заедно с общите принципи, са в основата на йерархията на правилата и представляват първичното право. След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. Хартата на основните права има еднаква стойност. Международните

споразумения, сключени от Европейския съюз, са подчинени на първичното право. В по-нисък ранг произтича извлеченото право: тези правила са валидни само ако са в съответствие с актовете и споразуменията, които имат предимство пред тях.

1.2.2. Вторично право на Европейския Съюз

The legal acts of the European Union are listed in Article 288 TFEU. These acts are: *the regulation, the directive, the decision*, the recommendation and the opinion. Of these, only the first three are mandatory.

а) Регулация

Регламентът е правен акт, както е определен в член 288 от TFEU. Тя е с общо приложение, тя е задължителна в своята цялост и се прилага пряко във всички страни от Европейския съюз. Като част от вторичното законодателство на ЕС регламентът се приема от европейските институции в рамките на основните договори. Целта на регламента е за да се гарантира еднаквото прилагане на правото на ЕС във всички държави-членки. С други думи, регламентът:

- незабавно се прилага по правило във всички държави от ЕС, без да е необходимо транспониране в националното законодателство,
- да създават права и задължения на лицата, които могат да бъдат изтъквани пряко пред националните съдилища,
- могат да бъдат използвани като справка от хората в отношенията им с други хора, държави от ЕС или с властите на ЕС.

Регламентът се прилага за всички държави от ЕС от датата на влизането му в сила, след като е установен в регламента или при липса на такъв 20 дни след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз. Неговите правни

последници са задължителни едновременно, автоматично и еднакво във всички национални законодателства.

в) Директива

Директивата е един от правните инструменти, с които разполагат европейските институции за прилагане на политиките на ЕС. Това е гъвкав инструмент, използван основно като средство за хармонизиране на националните закони. Директивата изисква страните от ЕС да постигнат определен резултат, но им дава свободата да избират как ще го постигнат.

Директивата, като част от вторичното право на ЕС, се приема от институциите на ЕС в съответствие с основните договори. След като бъде приет на равнище ЕС, директивата след това се транспонира от държавите от ЕС в националното им законодателство за прилагане. В член 288 от Договора за функционирането на ЕС се посочва, че директивата е задължителна за страните бенефициенти (една, няколко или всички държави-членки) по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат, оставяйки националните органи във формата и средствата.

Директивата се различава от регламента или решението по този начин:

- за разлика от регламента, той не се прилага пряко за страните от ЕС. Това трябва първо да бъде транспонирано в националното законодателство, преди правителствата, предприятията и физическите лица да могат да го използват
- за разлика от Решението, директивата е текст с общо приложение във всички страни от ЕС.

За да може директивата да влезе в сила на национално равнище, страните от ЕС трябва да приемат нормативен акт за транспонирането ѝ. Тази национална мярка трябва да постигне целите, определени в директивата. Националните органи

трябва да съобщят тези мерки на Европейската комисия. По този начин може да се получи информацията, която може да се намери в това устройство.

Страните от ЕС разполагат с възможности за маневриране в този процес на транспониране, от гледна точка на вида регулаторен акт. Това позволява на държавите-членки да вземат предвид специфичните национални характеристики. Транспонирането трябва да се осъществи в рамките на срока, определен в момента на приемането на директивата, обикновено в рамките на две години.

Ако дадена страна не транспонира директива, Комисията може да започне процедура за нарушение и може да заведе дело срещу страната пред Съда на ЕС. Ако не го направите, това може да доведе до ново убеждение, което може да доведе до санкции.

По принцип директивата влиза в сила едва след нейното транспониране. Въпреки това Съдът на ЕС счита, че директивата, която не е транспонирана, може да има директни последици, ако:

- не е настъпило или не е извършено транспониране в националното законодателство,
- разпоредбите на директивата са безусловни и достатъчно ясни и точни,
- разпоредбите на директивата предоставят права на физическите лица.

с) Решение

Решението е правно обвързващ акт с общо приложение или конкретен получател и е част от вторичното право на ЕС. Решенията се приемат от институциите на ЕС в съответствие с учредителните договори.

Съгласно член 288 от ДФЕС решението е задължително във всички негови елементи. Подобно на правилото, не може да се прилага непълно, селективно или частично. Решението може да бъде законодателен или незаконодателен акт.

Решенията са законодателни актове, приети съвместно:

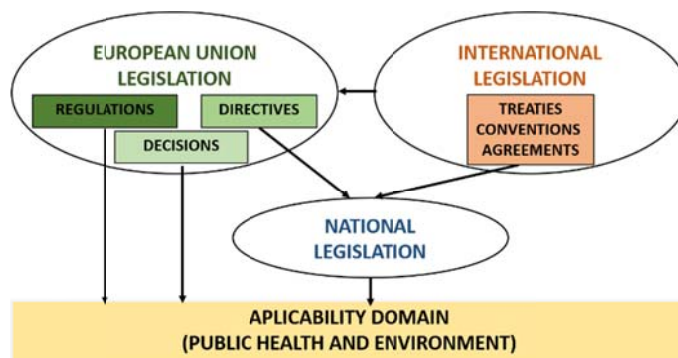
- от Европейския парламент и Съвета, в съответствие с обикновената законодателна процедура;
- от Европейския парламент с участието на Съвета;
- от Съвета с участието на Европейския парламент в съответствие със специалната законодателна процедура.

В други случаи решенията са незаконодателни актове. Те могат да бъдат приети например от Европейския съвет, Съвета или Комисията. Незаконодателните решения могат също да бъдат под формата на делегирани актове и актове за изпълнение.

1.3. Международни регулации

Международните регламенти са проява на волята на държавите. Тези нормативни актове са известни като "Договори, конвенции, споразумения". Връзката между международните разпоредби и националното право се урежда и от конституциите на държавите, като по правило те трябва да бъдат ратифицирани от държавите, за да бъдат приложими и да бъде част от националното законодателство. Ратификацията може да бъде извършена и от ЕС като юридическо лице на международно право, като в такъв случай техните разпоредби ще бъдат транспонирани в регламентите на ЕС.

Схематично тези връзки могат да бъдат представени, както следва:

2. ТРАНСПОЗИЦИЯ НА ДИРЕКТИВИТЕ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ С ГАЗОВЕ

Що се отнася до газовите замърсители, се прави позоваване на хармонизацията:

- Директива 2008/50 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на атмосферния въздух и по-чистия въздух за Европа, която е част от общото правило относно имитирането на газообразни замърсители,
- Директива 2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. относно намаляването на националните емисии на някои замърсители на атмосферата, която е част от общите разпоредби за газообразните замърсители,
- Директива 2193 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха от някои горивни инсталации, попадащи в групата на специфичните разпоредби относно газообразните замърсители при определени дейности.

Позоваванията на транспонирането на Директива 75/2010 за промишлените емисии (Директива КПКЗ) могат да бъдат намерени в раздел 3 относно

транспонирането на директивите относно замърсителите на тежки метали във въздуха.

3. ТРАНСПОНИРАНЕ НА ДИРЕКТИВИТЕ ЗА ТЕЖКИТЕ МЕТАЛИ

Съгласно презентацията, представена в раздел 1, опазването на околната среда от тежки метали е предмет на общи правила за всеки засегнат фактор на околната среда, както и на специфични разпоредби за дейности и / или продукти. Представянето на транспонирането на директивите, които се възползват от позоваването на текста чрез връзка, ще следва реда, определен в раздел 1, раздел 2, Правилник за тежките метали.

За общите разпоредби относно имитирането на тежки метали във въздуха, транспонирането е представено:

- Директива 2004/107 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух;
- Директива 2008/50 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. за качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа

За общото регулиране на имисиите на въздуха от тежки метали, транспонирането на Директива 2010/75 / ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно промишлените емисии.

За общите разпоредби относно имитирането на тежки метали във вода са представени следните директиви:

- Директива 2000/60 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за водите;
- Директива 105 от 2008 г. относно стандартите за качество на околната среда в областта на водите.

Директива 2006/118 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. За опазване на подземните води от замърсяване и влошаване на състоянието. Транспонирането на тази директива би било необходимо за правилното прилагане и определяне на праговите стойности.

За регламентите относно замърсителите на тежки метали в почвата се представят следните директиви:

- **Директива 278 от 12 юни 1986 г. относно опазването на околната среда, по-специално на почвата, когато утайките от отпадъчни води се използват в селското стопанство;**
- **Директива 2011/65 / ЕС относно ограничаването на употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване.**

4. ТРАНСПОНИРАНЕ НА ДИРЕКТИВИТЕ ЗА ПЕСТИЦИДИ

Тъй като повечето регламенти са под формата на регламенти и решения, това звено представя само транспонирането на **Директива 128 от 2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г.** за създаване на рамка за действие на Общността за насърчаване на устойчивото използване на пестициди в ниво на участващите в проекта държави.

Заслужава да се отбележи още веднъж, че нормативните актове, посочени като транспониране, се различават по брой и съдържание от държава в държава, точно защото директивата изисква хармонизиране на националното законодателство с изискванията на директивата по методи, които се считат за оптимални от националната може да се направи позоваване и на нормативни актове преди директивата, с възможност да се разчита на предишното национално законодателство като отговарящо на изискванията на директивата.

5. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО УСТОЙЧИВИТЕ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ (POPs)

Разпоредбите относно УОЗ - POPs, представени в Раздел 1, не изискват допълнително представяне в Раздел 2, тъй като нормативните актове се издават само под формата на регламент, нормативен акт, който не изисква транспониране.

- За кратко заключение за това звено се изисква следното:
- - директивата е част от вторичното право на ЕС и е приета от институциите на ЕС в съответствие с основните договори;
- - след приемането му, директивата след това се транспонира от държавите от ЕС в националното им законодателство за прилагането му;
- - Директивата е гъвкав инструмент, използван главно като средство за хармонизиране на националните закони;
- - директивата изисква страните от ЕС да постигнат определен резултат, но им дава свобода да избират как ще го постигнат;
- - преводите се различават от една страна в друга като форма и брой приети актове.

Тема 6.1: Европейския съюз и националните разпоредби
свързани с качеството на околната среда
Част 2.- Национално хармонизиране на законодателството на ЕС
токсичните замърсители

Erasmus+

относно

<https://toxoeer.com>

**VNiVERSiDAD
D SALAMANCA**

CAMPUS OF INTERNATIONAL EXCELLENCE

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITA DI BOLOGNA

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

U. PORTO

**Universitatea
TRANSILVANIA
din Braşov**

**UNIVERZITA
KARLOVA**

ИКИТ

<https://toxoeer.com>

Project coordinator: Ana I. Morales
Headquarters office in Salamanca.
Dept. Building, Campus Miguel de Unamuno, 37007.
Contact Phone: +34 663 056 665

This work is licensed under a Creative
commons attribution – non commercial 4.0
international license